

«Бас, Аллоҳ уларга бу дунё савобини ва охиратнинг гўзал савобини берди. Аллоҳ яхшилик қилувчиларни севадир», деган (148-оят).

Аллоҳ таоло Нисо сурасида:

أَعْيَمَ سُهُلَلَا نَاكَوِةَ رَحَّالْ أَوْ أَيْنُ دَلَا بَاوْثَ لَلْ أَدْنَعَفَ أَيْنُ دَلَا بَاوْثَ دُرِّي نَاكَ نَمَّ
أَرِي صَبَّ

«Ким дунё савобини истаса, бас, дунёнинг ҳам, охиратнинг ҳам савоби Аллоҳнинг ҳузуридадир», деган (134-оят).

Шунингдек, Қуръони Карим оятларида Аллоҳ таоло гуноҳкор бандаларига иқоб бериши ҳақида такрор-такрор таъкидланади. Иқоб банданинг бу дунёда қилган гуноҳларининг жазосидир.

Аллоҳ таоло Сод сурасида:

بِأَقْعٍ قَحَّفَ لُسُورِلَا بَدَّكَ أَلْ إِي كُنَا نَا

«Барчалари, албатта, расулларни ёлғончига чиқардилар. Бас, иқобим ҳақ бўлди», деган (14-оят).

Аллоҳ таоло Фуссилат сурасида:

مَيْلًا بِأَقْعٍ وَدَوْرَةَ رَفَعَمَ وَدَلَّ كَبَّرًا نَا كَلْبَقَ نَمَّ لُسُورِلَا لَيْ قَدَقَ أَمَّ أَلْ كَلَّ لَأَقِي أَمَّ

«Албатта, Роббинг мағфират эгасидир ва аламли азоб эгасидир», деган (43-оят).

Мукофот ёки жазо амалга қараб бўлади.

Қуръони Карим оятларини ва Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳадиси шарифларини тааммул қиладиган бўлсак, савоб ҳам, иқоб ҳам амалга қараб берилиши умумий қоида эканини кўраемиз.

Аллоҳ таоло Зухруф сурасида:

نَاوَلَمَّ عَتَمُ تَنُكَ أَمَّ بَاوْثُ مَتَشْرُؤَا يَتَّالَا نَجَلَّ كَلَّ تَوَا

«Мана шу - қилиб ўтган амалларингиз сабабли сизга мерос қилиб берилган жаннатдир», деган (72-оят).

Аллоҳ таоло Наҳл сурасида:

أَمْ بَرَّعْتَهُ الْبَوْلُ وَالْوُجُوهُ أَمْ كَيْفَ لَعْنَةُ الْمَالِ سَنُؤَلِّقُكَ نَارًا أَمْ نَارُكَ تَتَلَوَّنَا
نُؤَلِّقُكَ نَارًا أَمْ نَارُكَ تَتَلَوَّنَا

«Фаришталар уларнинг жонларини пок ҳолларида ола туриб: «Сизларга салом бўлсин! Қилиб юрган амалларингиз туфайли жаннатга кириш!» дерлар», деган (32-оят).

Аллоҳ таоло Аъроф сурасида:

أَمْ نَزَّلْنَا سَحَابًا مِّنْ سَمَاءٍ أَمْ سَأَلَ الْمَلَائِكَةَ وَالْجِبْرِيَّتَ أَمْ لِي لَاقِيَهُمْ لُجُجًا أَمْ لِي لَاقِيَهُمْ لُجُجًا أَمْ لِي لَاقِيَهُمْ لُجُجًا

«Энг гўзал исмлар Аллоҳникидир. Бас, Унга улар ила дуо қилинг ва Унинг исмларида оғадиганларни тек қўяверинг. Тезда қилган амалларининг жазосини олурлар», деган (180-оят).

Аллоҳ таоло Сажда сурасида:

أَمْ تَتْلُوهُمْ حَوَاتِمَ الَّذِينَ هُمْ يَكْفُرُونَ أَمْ تَلْهَى السَّيِّئِينَ لَمَّا كَانُوا فِي أَعْيُنِنَا

«Қилиб ўтган амалларингиз туфайли мангу азобни тотинг!» деган (14-оят).

Шу суранинг давомида яна:

أَمْ تَتْلُوهُمْ حَوَاتِمَ الَّذِينَ هُمْ يَكْفُرُونَ أَمْ تَلْهَى السَّيِّئِينَ لَمَّا كَانُوا فِي أَعْيُنِنَا

أَمْ تَتْلُوهُمْ حَوَاتِمَ الَّذِينَ هُمْ يَكْفُرُونَ أَمْ تَلْهَى السَّيِّئِينَ لَمَّا كَانُوا فِي أَعْيُنِنَا

«Ахир мўмин бўлган одам фосиқ бўлган одам каби бўлурми?! Тенг бўлмаслар. Аммо иймон келтириб, солиҳ амалларни қилганларга, албатта, уларга қилиб ўтган амаллари учун зиёфат ўлароқ, жаннатул маъво бор. Аммо фосиқлик қилганлар эса, бас, уларнинг жойлари оловдир. Ҳар сафар ундан чиқмоқни ирода қилсалар, унга қайтарилурлар ва уларга: «Ўзингиз ёлғонга чиқарган оловнинг азобини тотинг», дейилур», деган (18-20-оятлар).

Шунингдек, Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳадиси шарифларида ҳам кишиларга савоб ёки иқоб бериш, уларни жаннат ёки дўзахга киритиш амалларга боғлаб қўйилганини кўрамиз.

(Давоми бор)

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди